

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
เวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
เวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจ
ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม 2) เพื่อวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา
รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจใน
การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
โดยศึกษาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม ทั้งหมดซึ่งเป็นผู้ซึ่งได้รับผลตอบแทนพิเศษ จำนวน 33 คน ประกอบด้วย
บุคลากร จำนวน 15 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน พนักงานที่จ้างตามภารกิจ จำนวน 5 คน
และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 10 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง. 2552 : 1) การศึกษา
ครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษา มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ทั่วไปของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์การ
ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นคำถาม
เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นคำถาม

เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ลักษณะงาน นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงาน และเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด และให้กรอกรายละเอียด

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุสูงกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.39 รองลงมา อายุ 35-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 27.27 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.70 รองลงมา 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.30 ตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาพนักงานจ้างตามภารกิจ และลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 45.45 ประสบการณ์การทำงาน 3-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.42 รองลงมา 7-10 ปี และสูงกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.24

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ และ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล

3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผล ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรเพศชายมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเพศหญิงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุ 25-30 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบุคลากรที่มีอายุ 35-40 ปี และอายุสูงกว่า 40 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา/ปวส. และสูงกว่าปริญญาตรี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษามัธยม ปลาย/ปวช. ปริญญาตรี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 จำแนกตามรายได้ พบว่า บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท และ 20,001-30,000 บาท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.5 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานที่จ้างตามภารกิจ และลูกจ้างชั่วคราว มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.6 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 3 ปี และ 3 – 6 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 – 10 ปี และสูงกว่า 10 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่ควรนำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. บุคลากรเพศชายและเพศหญิง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏผลเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงนาง กระตุ้นปลูกเร้าให้พนักงานในองค์กรมีกำลังใจ ความตั้งใจ และเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีแรงกระตุ้น หรือแรงจูงใจจากหลายประการรวมทั้งการที่

บุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงานที่ถูกต้อง จะทำงานเต็มเวลา เต็มกำลัง ด้วยความเต็มใจ มีความมุ่งมั่นที่จะให้ผลงานออกมาดีที่สุด มีความผิดพลาดน้อยที่สุด บุคลากรเกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ต้องการพัฒนาองค์กร ให้บรรลุเป้าหมาย และผลจากบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลเวียงน้ำ ได้รับเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ จึงทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจจากผลประโยชน์ที่ได้รับ และยังคงการที่จะได้รับอีกอย่างต่อเนื่องในปีต่อไป จึงมีผลทำให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน้ำ ที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายค่าย พบว่าบุคลากรเพศชายมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน้ำ ปัจจุบันมีสถานที่คับแคบ ที่ตั้งเป็นอาคารชั้นเดียว สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ ทำให้การแบ่งห้องทำงานไม่เป็นสัดส่วน การแบ่งงานหรือแบ่งฝ่ายไม่ชัดเจนทำให้ผู้มาติดต่อราชการเกิดความสับสนและเสียเวลาในการสอบถาม และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล อาจเป็นเพราะในการพิจารณาความดีความชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน้ำ อาจมีบุคคลบางกลุ่ม หรือบางงานได้รับการพิจารณาเป็นประจำทุกปี มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายจึงอาจทำให้บุคลากรบางคนไม่พอใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอำนาจ ฉิมมา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าความสำเร็จในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นโยบายการบริหารความก้าวหน้าในตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงานและค่าจ้าง ส่วนการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับหลักการของทฤษฎีสองปัจจัยของ Frederick Herzberg ที่ว่า ปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค้ำจุน เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานในหน่วยงานได้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ก่อเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

2. บุคลากรที่มีอายุ 25-30 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่บุคลากรที่มีอายุ 35-40 ปี และสูงกว่า 40 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรที่มีอายุ 25-30 ปี เป็นบุคลากรที่เริ่มเข้าทำงานใหม่ มีประสบการณ์การทำงาน 3-6 ปี ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นไม่มาก หรืออาจทำงานในตำแหน่งพนักงานตามภารกิจ และลูกจ้างชั่วคราวจึงอาจไม่ได้ รัับสิทธิประโยชน์ เงินเดือน หรือความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่เท่าที่ควร ซึ่ง

แตกต่างกับบุคลากรที่มีอายุ 35-40 ปี และสูงกว่า 40 ปี เพราะบุคลากรกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างประจำซึ่งมีอายุการทำงานที่มากจึงได้รับสิทธิประโยชน์สวัสดิการ และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิเชียร ศรีพฤกษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดโทรศัพท์จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสถานภาพการสมรส ที่อยู่อาศัย คุณวุฒิและเงินเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และพนักงานที่มีภูมิลำเนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับแรงจูงใจต่างกัน

3. บุคลากรที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน มัธยมศึกษาตอนปลาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน อนุปริญญา/ปวส. มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และระดับปริญญาตรี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีลงมา เป็นบุคลากรที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งมีผลทำให้ไม่ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และไม่ได้รับเงินเดือนและผลประโยชน์ที่ถูกต้อง ตามสิทธิที่ควรได้รับ รวมทั้งการได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ หรือพนักงาน โดยเฉพาะบุคลากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีตำแหน่งพนักงานตามภารกิจ และลูกจ้างชั่วคราวที่อาจมีความคิดเห็นว่าคุณเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บริหารทำให้มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรัชนิกร จัฒยอด (2550 : 5-6) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาในเขตอำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี พบว่าตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ สถานที่ทำงานในเขตพื้นที่ที่แตกต่างกัน และประสบการณ์ทำงานอยู่ในเขตพื้นที่ ไม่มีผลต่อทำให้ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. บุคลากรที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่บุคลากรที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 20,001-30,000 บาท แรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการประจำและลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ได้รับเงินเดือนและผลประโยชน์ที่ถูกต้อง

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรัชนีกร ขัตติยอศ (2550 : 5-6) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี พบว่าตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ สถานที่ทำงานในเขตพื้นที่ที่แตกต่างกัน และประสบการณ์ทำงานอยู่ในเขตพื้นที่ ไม่มีผลต่อทำให้ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน

5. บุคลากรที่มีตำแหน่งพนักงานที่จ้างตามภารกิจและลูกจ้างชั่วคราว มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมน้อยกว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า พนักงานที่จ้างตามภารกิจและลูกจ้างชั่วคราว จะไม่ได้รับมอบหมายในการทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบมากเท่ากับตำแหน่งข้าราชการ เช่น การเป็นกรรมการตรวจการจ้าง กรรมการสอบ กรรมการดำเนินงานต่างๆ เหมือนกับตำแหน่งข้าราชการ รวมทั้งมีความคิดเห็นว่าตนเองอาจไม่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการหรือพนักงาน เนื่องจากบางครั้งต้องมีการสอบบรรจุ หรืออาจมีการใช้เงินในการวิ่งเต้นเพื่อให้ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ และมีความมั่นคงในตำแหน่งแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธรวรรณ พลหาญ (2543 : 117) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยเฉพาะประเด็นวิธีการและขั้นตอนพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงควรพิจารณาปรับปรุงการติดต่อและประเมินผลการปฏิบัติงานจัดสัดส่วนและระบบการให้ความดีความชอบของแต่ละสายให้เป็นอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมมีความเสมอภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ส่วนด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวเนื่อง ไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านลักษณะงาน และด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวเนื่อง

6. บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน สูงกว่า 10 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 3 ปี และ 3-6 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงานมากก็ได้รับเงินเดือน และค่าจ้างมากกว่าบุคลากรที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ที่ที่มีประสบการณ์การทำงานนานจะเป็นข้าราชการ เพราะถ้าเป็นตำแหน่งพนักงานที่จ้างตามภารกิจและลูกจ้างชั่วคราว มีสัญญาการ

ว่าจ้างปีต่อปี และอาจมีการถูกประเมินให้ออกตามวาระของนายก สมาชิก อบต. จึงทำให้มี
 ประสิทธิภาพการทำงานไม่มาก ส่งผลทำให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติต่ำ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง
 อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ผู้ศึกษาจะขอเสนอ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร
 ส่วนตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์
 และปรับปรุงการให้บริการ อีกทั้งเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน การให้บริการ
 ประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ให้อำนาจในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับบุคลากรแต่ละระดับ โดย
 คำนึงถึง ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารบุคลากร เพื่อมอบอำนาจในการตัดสินใจ
 สำหรับบุคลากรแต่ละระดับ

2. มีการพัฒนาบุคลากร โดยการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ
 สมรรถภาพ เพื่อให้สามารถบรรจุหรือเลื่อนระดับให้รับตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความเหมาะสมได้

3. สร้างหลักเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งให้บุคลากรเห็นว่ามีโอกาสในการเลื่อน
 ระดับที่สูงขึ้น โดยสามารถวัดที่ผลงาน ไม่ใช่หลักอุปถัมภ์

4. ให้ความสำคัญด้านนโยบายและการบริหารงาน โดยมีส่วนร่วมในการกำหนด
 ทิศทางหรือนโยบายในองค์การบริหารส่วนตำบล การชี้แจงนโยบายให้ทราบ ความชัดเจนของ
 วัตถุประสงค์ และการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในตำแหน่งมีความชัดเจน อาจจะช่วย
 เพิ่มระดับแรงจูงใจในปัจจุบันนี้ได้

5. ให้ความอิสระกับงานบางงานที่จำเป็นจะต้องติดต่อกับหน่วยงานภายนอก
 และให้ความอิสระในการปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมตาม
 สถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

6. ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานให้ทำงานเป็นทีม มีทัศนคติที่ดีต่อกัน ความ
 จริงใจต่อกัน มีความสามัคคี รับผู้บังคับบัญชาที่เป็นกันเอง พึ่งพาอาศัยกันเพื่อทำให้งานบรรลุ
 ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ทำงานภายในอาคารรวมทั้งภายนอกอาคาร อีกทั้งอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และเตรียมให้เพียงพอกับบุคลากร เพื่อให้การบริการประชาชนทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

8. เพิ่มอัตราค่าตอบแทนในด้านต่างๆ และจัดสวัสดิการนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบราชการรวมทั้งการจัดค่าตอบแทนพิเศษให้กับผู้ปฏิบัติงานเป็นกรณีพิเศษด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

1. การศึกษาวิจัยให้ขยายผลออกเป็นวงกว้าง คือ วิจัยถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้ทำให้ทราบข้อมูลหลากหลายและสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตลอดจนเป็นการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ก้าวหน้าต่อไป

2. ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายในการบริหารงานในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถทราบข้อมูลในเชิงลึก และนำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในครั้งนี้

5. ควรมีการศึกษาวิจัยศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่นๆ เปรียบเทียบอีกด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่อาจเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

6. ควรปรับเครื่องมือในการวิจัย ให้มีลักษณะข้อคำถามที่ถามโดยอ้อมเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและตรงตามวัตถุประสงค์มากกว่าสอบถามโดยตรง